

Tertialrapport 2, januari – augusti 2016, Lilla Edets kommun

Sammanfattning

Lilla Edets kommun följer upp verksamhet och ekonomi och redovisar dessa för kommunfullmäktige tertialvis. Per april är det en uppföljningsrapport, per augusti är det ett delårsbokslut och per sista december är det årsbokslut. Enligt den kommunala redovisningslagen ska en delårsrapport upprättas för perioden januari till juni, juli eller augusti. Lilla Edets kommun har valt att upprätta sin delårsrapport per den 31 augusti. Analyser som rapporteras i denna rapport avser januari till och med augusti 2016.

Nämnderna klarar i stort sina grunduppdrag. I rapporten för första tertialet redovisades att Individnämnden och Omsorgsnämnden bara delvis hade uppfyllt grunduppdraget. Arbete under senare delen av perioden har dock resulterat i att grunduppdraget anses vara uppfyllda.

Nämnder och styrelser har under året arbetat för att uppfylla de av kommunfullmäktige fastställda prioriterade målen för 2016. Nedan redovisas uppföljningen av dessa. Sju av de 17 målen bedöms bli uppfyllda, ett mål bedöms som svårt att nå, medan övriga fortfarande utvecklas eller går inte att bedöma ännu.

Kommunens redovisade resultat för perioden är -1,3 mkr, att jämföra med 7,7 mkr vid samma period föregående år. Helårsprognosen för resultat är -27,1 vilket är en försämring med 5,1 mkr jämfört med den prognos som gjordes per 2016-04-30. Av den totala prognosen utgör nedskrivningar inom exploateringsområdet 26,6 mkr, vilket innebär att om vi exkluderar dessa gör kommunen ett prognostiserat underskott med 0,5 mkr.

Nämnderna gör sammantaget en prognosförbättring jämfört med vårens rapportering och visar nu ett budgetunderskott om 0,5 mkr. Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden och redovisar betydande prognosförbättringar. Prognosen för intäkter från skatter och utjämningsystemet baseras på SKLs senaste prognos och är en försämring jämfört med föregående prognos, men är alltså positiv gentemot budget.

I enlighet med uppdrag från KSAU (2016-09-21) särredovisas flyktingbidraget och den positiva resultatpåverkan som det förväntas generera exkluderas i prognosen för 2016. Detta är inte förenligt med god redovisningssed.

Utifrån en utredning av kommunens exploateringsfastigheter, infrastrukturfordringar samt intrångsersättnings- och inlösenrelaterade mellanhavanden gentemot Trafikverket har det konstaterats stora nedskrivningsbehov och omklassificeringsbehov från omsättningstillgångar till materiella anläggningstillgångar. Nedskrivningarna är

resultatpåverkande i sin helhet och omklassificeringarna resultatpåverkande i form av avskrivningar och ränta.

Investeringsvolymen uppgick under årets första åtta månader till 15,2. Under 2016 beräknas volymen uppgå till 35,9 mkr, vilket är 14,4 mkr lägre än budget. Avvikelsen beror främst på tidsförskjutningar av projekt inom tekniska nämndens ansvarsområde.

Tomtförsäljningarna når de uppsatta målen och inkomsterna inom exploateringsverksamheten är per 2016-08-31 3,8 mkr att jämföra med årsbudgeten på 2,6 mkr. Utgifterna är betydligt lägre än budget och landar på 0,8 mkr under perioden. Årsbudgeten för utgifter är 7,1 mkr

Volymen avseende investering bedöms ligga på 36 mkr, vilket är cirka 12 mkr lägre än budget. Det är främst tidsförskjutningar av projekt inom tekniska nämnden som orsakar den stora avvikelsen, men även avsaknaden av några IT-investeringar inom kommunstyrelsen.

Inkomsterna inom exploateringsverksamheten ligger över den budgeterade nivån och utgifterna bedöms bli lägre, baserat på att åtgärder landar på andra sidan årsskiftet.

Med denna prognos uppfyller kommunen inte kravet på en ekonomi i balans. Det finansiella målet bedöms inte vara uppfyllt vid årets slut. Kommunen uppfyller inte kravet på en god ekonomisk hushållning. Balanskravsutredningen visar att kommunen vid årets slut förväntas ha 8,8 mkr att återställa.

Den totala sjukfrånvaron under perioden januari – augusti är 7,1 %, vilket är i samma nivå som föregående år. Sett över tid har det dock skett en ökning av sjukfrånvaron. Denna trend ses även nationellt.

Beslutsunderlag

Tertialrapport 2 januari – augusti 2016 avseende Lilla Edets kommun, dnr 2016/KS0323-1

Ekonomichefens skrivelse, dnr 2016/ KS0323-2

Finansiering

Rapporten visar på ett underskott och åtgärder måste vidtas i omfattning och kvalitet för att nå en god ekonomisk hushållning.

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner Tertialrapport 2 2016.
2. Kommunfullmäktige uppdrar åt styrelse och nämnder att fortsätta arbetet med att minska personalkostnaderna med 2%. Minskningen ska ge fullt genomslag 2017. Slutligt beslut mål- och resursplan 2017 inklusive ramtilldelning fattas av fullmäktige i november 2016.

3. Kommunfullmäktiges tidigare beslut om inköps- och anställningsstopp gäller även fortsättningsvis.

Therese Allansson
Biträdande ekonomichef
therese.allansson@lillaedet.se
0520-65 95 48

Beslutet expedieras till
Ekonomiavdelningen
Samtliga nämnder

Tertialrapport 2
januari – augusti 2016
avseende
Lilla Edets kommun

Uppföljning av kommunfullmäktiges
Mål- och Resursplan

Framtagen av: Therese Allansson

Datum: 2016-

Version: 1

Dnr: 2016/KS0323-1

LILLA EDETS
KOMMUN

Tertialrapport per augusti 2016

INNEHÅLL

1. Förvaltningsberättelse	3
2. Uppföljning av nämndernas grunduppdrag.....	4
3. Måluppföljning	5
4. Ekonomisk uppföljning	9
4.1. Avstämning av finansiella mål, god ekonomisk hushållning samt avvikelser av redovisningspraxis.....	9
4.2. Analys av utfall och prognos – kommunen.....	11
4.3. Åtgärder för att uppnå ekonomisk balans	13
4.4. Utfall och prognos enligt kommunens organisatoriska struktur	14
5. Investeringar.....	15
6. Exploateringsområden.....	16
6.1. Pågående detaljplanering.....	17
6.2. Tomtförsäljning under 2016.....	17
6.3. Nedskrivningar av tillgångar	18
7. Väsentliga personalförhållanden - sjukfrånvaro	19
8. Jämställdhet.....	20
9. Sammanfattning per nämnd	21
9.1. Kommunfullmäktige	21
9.2. Kommunrevisionen	21
9.3. Kommunstyrelsen.....	21
9.4. Överförmyndarnämnden	22
9.5. Individnämnden.....	22
9.5. Omsorgsnämnden.....	23
9.6. Utbildningsnämnden	24
9.7. Kultur och fritidsnämnden	26
9.8. Miljö- & byggnämnden.....	26
9.9. Tekniska nämnden.....	27
9.10. Finans inkl. pension.....	27
9.11. Leifab	28
10. Balansräkning.....	29
11. Resultaträkning.....	30
12. Kassaflödesanalys	31

1. Förvaltningsberättelse

Koncernen Lilla Edets kommun består, förutom kommunen, av fastighetsbolaget Leifab, ägarandel 100 %, fjärrvärmebolaget Lefab, ägarandel 50 %, och stödtjänstbolaget Soltak AB, ägarandel 14 %. Soltak AB omfattas inte i den sammanställda redovisningen då åtagandet är oväsentligt för den samlade bilden av kommunens kostnader, resultat och ställning.

Lilla Edets kommun följer upp verksamhet och ekonomi och redovisar dessa för kommunfullmäktige tertialvis. Per april är det en uppföljningsrapport, per augusti är det ett delårsbokslut och per sista december är det årsbokslut. Enligt den kommunala redovisningslagen ska en delårsrapport upprättas för perioden januari till juni, juli eller augusti. Lilla Edets kommun har valt att upprätta sin delårsrapport per den 31 augusti. Analyser som rapporteras i denna rapport avser januari till och med augusti 2016.

Nämnderna klarar i stort sina grunduppdrag. I rapporten för första tertialet redovisades att Individnämnden och Omsorgsnämnden bara delvis hade uppfyllt grunduppdraget. Arbete under senare delen av perioden har dock resulterat i att grunduppdraget anses vara uppfyllda.

Nämnder och styrelser har under året arbetat för att uppfylla de av kommunfullmäktige fastställda prioriterade målen för 2016. Nedan redovisas uppföljningen av dessa. Fem av de 17 målen bedöms bli uppfyllda, fyra mål bedöms som svåra att nå, medan övriga fortfarande utvecklas eller går inte att bedöma ännu.

Kommunens redovisade resultat för perioden är -1,3 mkr, att jämföra med 7,7 mkr vid samma period föregående år. Helårsprognosen för resultat är -27,1 vilket är en försämring med 4,9 mkr jämfört med den prognos som gjordes per 2016-04-30. Av den totala prognosen utgör nedskrivningar inom exploateringsområdet 26,6 mkr, vilket innebär att om vi exkluderar dessa gör kommunen ett prognostiserat underskott med 0,5 mkr.

Nämnderna gör sammantaget en prognosförbättring jämfört med vårens rapportering och visar nu ett budgetunderskott om 0,5 mkr. Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden och redovisar betydande prognosförbättringar. Prognosen för intäkter från skatter och utjämningsystemet baseras på SKLs senaste prognos och är en försämring jämfört med föregående prognos, men är alltså positiv gentemot budget.

I enlighet med uppdrag från KSAU (2016-09-21) särredovisas flyktingbidraget och den positiva resultatpåverkan som det förväntas generera exkluderas i prognosen för 2016. Detta är inte förenligt med god redovisningssed.

Utifrån en utredning av kommunens exploateringsfastigheter, infrastrukturfordringar samt intrångsersättnings- och inlösenrelaterade mellanhavanden gentemot Trafikverket har det konstaterats stora nedskrivningsbehov och omklassificeringsbehov från omsättningstillgångar till materiella anläggningstillgångar. Nedskrivningarna är resultatpåverkande i sin helhet och omklassificeringarna resultatpåverkande i form av avskrivningar och ränta.

Tertialrapport per augusti 2016

Nettokostnadsutvecklingen uppgår 2016-08-31 till 6,9 %, vilket är att anse som mycket hög. Om det bortses från nedskrivningarna är utvecklingen 3,7 %. Görs en jämförelse med årets första tertial är det tydligt att sparåtgärder under året har haft en stor effekt då kostnadsutvecklingen 2016-04-31 låg på 9,5 %.

Investeringsvolymen uppgick under årets första åtta månader till 15,2. Under 2016 beräknas volymen uppgå till 35,9 mkr, vilket är 14,4 mkr lägre än budget. Avvikelsen beror främst på tidsförskjutningar av projekt inom tekniska nämndens ansvarsområde.

Tomtförsäljningarna når de uppsatta målen och inkomsterna inom exploateringsverksamheten är per 2016-08-31 3,8 mkr att jämföra med årsbudgeten på 2,6 mkr. Utgifterna är betydligt lägre än budget och landar på 0,8 mkr under perioden. Årsbudgeten för utgifter är 7,1 mkr

Med denna prognos uppfyller kommunen inte kravet på en ekonomi i balans. Det finansiella målet bedöms inte vara uppfyllt vid årets slut. Kommunen uppfyller inte kravet på en god ekonomisk hushållning. Balanskravsutredningen visar att kommunen vid årets slut förväntas ha 8,8 mkr att återställa.

Den totala sjukfrånvaron under perioden januari – augusti är 7,1 %, vilket är i samma nivå som föregående år. Sett över tid har det dock skett en ökning av sjukfrånvaron. Denna trend ses även nationellt.

2. Uppföljning av nämndernas grunduppdrag

Nämnderna klarar i stort sina grunduppdrag, dock inte alltid inom de tilldelade resurserna

Individnämnden redovisade per april att man inte har kunnat uppfylla lagstiftningens rättsäkerhetskrav gällande tidsgränser för förhandsbedömningar och utredningar på barn under perioden på grund av gamla eftersläpningar. Genom ett aktivt arbete kom detta i kapp och sedan 1 juni uppfylls lagstiftningens krav.

Utbildningsnämnden redovisade i april att grunduppdraget gällande förskola var uppfyllt, men att grunduppdraget gällande grundskolan kan bedömas först efter läsårets slut i juni. Under flera år har måluppfyllelsen och det genomsnittliga meritvärdet i Lilla Edets kommunala skolor varit låga. Dock var resultatet efter föregående läsår positivt. Resultaten från läsåret 2015/2016 är även de goda, sett till tidigare resultat.

Omsorgsnämnden redovisade i april att grunduppdraget endast varit delvis uppfyllt. Detta på grund av att det saknades boendeplatser för personer med funktionsnedsättningar, med rätt till insatser enligt 9 § 9 LSS. Under perioden har man verkställt vissa beslut om boende via externa utförare. För att kunna skapa förutsättningar att verkställa boendebeslut och minska externa platser har planering av nytt gruppboende enligt LSS påbörjats som beräknas stå klart i september 2017.

3. Måluppföljning

Nämnder och kommunstyrelse har under perioden arbetat för att uppfylla de av kommunfullmäktige fastställda prioriterade målen för 2016. Nedan redovisas uppföljningen av dessa. Fem av de 17 målen bedöms bli uppfyllda, fyra mål bedöms som svåra att nå, medan övriga fortfarande utvecklas alternativt inte går att bedöma ännu.

Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt	Uppföljning	Värdering
1 Vidareutveckla en aktiv medborgardialog som ökar möjligheten för medborgarna att delta i kommunens utveckling.	KKIK mått 14 ”Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling”. Ansvar: Kommunstyrelsen	Kommunikationsavdelningen för dialoger och utvecklar stödet till förvaltningarna. I perioden har man arbetat med Kulturarenan/biblioteket och Lilla Edetsmässan. , samt Miljö- och familjedagen och förberedelser inför höstmarknaden, då Tekniska avdelningen ska möta medborgarna.	
2 Skapa en attraktiv, modern och tillgänglig mötesplats och ett kunskapscentrum med biblioteket som en central ingående del.	När en utredning genomförts och arbetet påbörjats avseende hur en tillgänglig mötesplats och ett kunskapscentrum kan utformas. Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden	Nyöppning av biblioteket som ingår i Kulturarena i Folkets Hus. Evenemang under året: Invigningskalas, Familjedag och Kulturvecka.	
3 Kommunen ska arbeta för en jämställd service till medborgarna.	När åtgärder utförts i nämnderna i enlighet med det prioriterade målet och med utgångspunkt från kommunens jämställdhetsstrategi. Ansvar: Kommunstyrelsen	Arbete och insatser är under framtagande i förvaltningar. Kompetenshöjande insatser på olika enheter har genomförts. Utvecklingsarbetet med text- och bildgranskning ur ett jämställdhetsperspektiv fortsätter. Arbetet fortlöper med att ta fram könsuppdelad statistik.	

Tertialrapport per augusti 2016

Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt	Uppföljning	Värdering
4 Arbeta för en effektiv räddningstjänst och för en övergång till Räddningsförbund tillsammans med Tjörns och Stenungsunds kommuner.	När arbete genomförts så att kommunens räddningstjänst strukturerats för att övergå i ett gemensamt räddningstjänstförbund 2017. Ansvar: KS& MBN	Beslut i KF under september månad. Arbetet pågår med att forma organisationen så att den kan träda ikraft den 1 januari 2017. Prognos är att målet uppnås.	
5 Kommunens arbetsmarknadsavdelning ska utöka sina sysselsättningsskapande åtgärder.	När fler åtgärder skapas kring t ex caféverksamhet, trädgårds- och parkskötsel. Ansvar: Individnämnden	Satsning av caféverksamhet startade i december 2015, tyvärr avvecklat pga bristande uppslutning. Arbetsmarknadsavdelningen driver arbetet med att skriva utbildningskontrakt med AF för unga i åldern 20 – 24 AMA:s verksamheter har utökats med en tvättstuga. Växthuset, som kom på plats 2015, invigdes i augusti och tar emot personer för arbetsträning	
7 Kommunen ska arbeta med att på bästa sätt ta tillvara lokala förutsättningar för att främja turism i kommunen.	När en översyn och en förändring genomförts av turismfrågornas organisation i kommunen. Ansvarig: KS Berörd: KFN	Arbetet med att ta fram ett strategiskt dokument för hur kommunens arbete med turism ska bedrivas är påbörjat genom en utredning utförd av extern konsult. Arbetet fortsätter under 2016/2017. Målet bedöms inte uppfyllas.	
8 Fokusera på ett övergripande barn- och ungdomsperspektiv för att förebygga utanförskap och ohälsa.	När samverkan och helhetssyn utvidgats inom ordinarie verksamheter och projektarbete. Ansvarig: Individnämnden Berörda: Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen	Målet är inte uppnått under perioden men ett samarbete har inletts mellan berörda förvaltningar. Under perioden har besök och erfarenhetsutbyte med Åmåls kommun genomförts i syfte att få inblick i Åmåls arbetsmodell för ett samlat arbetssätt mellan Individ och familjeomsorgen och skola m.fl.	

Tertialrapport per augusti 2016

9 Kommunen ska ha en långsiktig planering dels för att tillhandahålla mark för bostäder i livets olika skeden, dels för att tillhandahålla mark för verksamhetsområden.	När arbete bedrivs med utgångspunkt från bostadsförsörjningsprogrammet samt med utgångspunkt från en långsiktig planering med inriktning på boenden för den ökande äldregruppens behov, LSS-boenden m fl. Ansvarig: KS Berörd: ON, IN och Leifab	MEX har en långsiktig exploateringsplanering fram till 2030. Den långsiktiga planen skall presenteras för KS under hösten. Målet bedöms uppfyllas. ON arbetar med en flerårsplan för byggnation av äldre- och LSS boenden i olika former	
10 Undersöka möjligheten att satsa på IT- och teknikstöd inom äldreomsorgen för att öka möjligheterna för äldre att leva tryggt i hemmet så länge de önskar.	När en utredning genomförts avseende vilka områden som kan vara aktuella för införande av IT- och teknikstöd för kommunikation inom äldreomsorgen samt förslag presenterats på möjliga stödfunktioner. Ansvarig: ON	Samarbete med SOLTAK inlett om upphandling av digitalt larmsystem och nattkamera. Inget införande i år. Målet förväntas delvis uppnås under året. Man kommer också att utreda möjlighet och kostnad för fiberanslutning till kommunens särskilda boenden under året.	
11 Fortsätta arbetet för att nå de miljömål som ska uppnås utifrån antagna miljömål samt handlingsplan.	När nämnderna redovisar att de genomfört ytterligare åtgärder i enlighet med handlingsplanen jämfört med föregående år. Ansvarig: KS	Arbetet med målet har påbörjats men kommer inte att inte kunna uppnås under 2016 p.g.a. bristande resurser. Målet beräknas uppnås under 2017. Fordonsparken kommer att utvärderas under hösten och energiplanen beräknas bli klart under hösten.	
12 Ta fram en lokalförsörjningsplanering i syfte att uppnå en ändamålsenlig och kostnadseffektiv lokalanvändning.	När arbete påbörjats i enlighet med framtagna lokalförsörjningsplan för kommunkoncernen. Ansvarig: KS Berörd: Leifab	Riktlinjer för hur kommunen ska arbeta med lokalresursplanering har påbörjats.	
13 Lilla Edets kommun ska ha en personalpolitik som syftar till att behålla och utveckla sina medarbetare.	Förbättrat resultat i medarbetarenkäten 2016. Ansvarig: KS	Flertalet åtgärder för att förbättra resultatet i medarbetarenkäten 2016 har initierats och pågår under året. Medarbetarenkäten 2016 skickas ut den 3/10.	

Tertialrapport per augusti 2016

14 Verka för att öka andelen resande i kollektivtrafiken.	Genom att antalet resande ökat i Västtrafiks mätningar jämfört med föregående år. Ansvarig: KS	MEX samarbete med Västtrafik är inlett för att öka säkerheten, tryggheten och tillgängligheten för kollektivtrafikanterna. Kollektivtrafiken är en del i Trafikplanen, som utarbetas av Tekniska verksamheten. Målet bedöms uppfyllas. MEX har återupptagit dialog med Västtrafik angående ny vänthall i Lödöse, men bedöms inte uppnås pga finansiering.	
15 Kommunens bidragsgivning ska främst rikta sig till barn- och ungdomsverksamhet.	När en kartläggning genomförts och arbete påbörjats avseende fördelningen av föreningsbidrag i kommunen. Ansvarig: KFN	Arbetet med föreningsutredningen löper över året. Förvaltningen har ingått i en samverkan med SKL gällande deltagande i upphandling av bopnings- och bidragssystem för kultur- och fritidsverksamhet.	
16 Stödja alla elever så att de kan fortsätta sina studier på gymnasienivå.	KKIK mått 18 ”Andelen behöriga elever till något nationellt program”. Ansvarig: Utbildningsnämnden	Andelen behöriga elever till något nationellt program i gymnasieskolan är 87,9 %.Nyanlända är ej medräknade. Arbetet med stödinsatser för elever som riskerar att ej nå kunskapskraven fungerar väl, enligt Skolinspektionen som genomfört tillsyn. Elevhälsans olika kompetenser har delvis organiserats om för ett närmre samarbete med lärarna, för att på så sätt snabbt åstadkomma anpassningar för de elever som är i behov av det. Lovskola har genomförts på påsklovet och sommarlovet. Statsbidrag för att anställa fler speciallärare i lågstadiet har sökts och beviljats.	

4. Ekonomisk uppföljning

4.1. Avstämning av finansiella mål, god ekonomisk hushållning samt avvikelser av redovisningspraxis

Enligt kommunallagens kap 8 § 5 är kommunen skyldig att anta finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har i Mål- och resursplan 2016 beslutat om två sådana mål.

Inriktningsmål: Lilla Edets kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi.

Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
Utveckla uppföljning och analysarbete avseende kvalitet och ekonomiskt utfall.	När särskilda uppföljningar och analyser påbörjats inom någon av kommunens nämnder (controllerfunktion).
Uppföljning: Med anledning av bl a vakanser och sjukdom inom ekonomifunktionen har stort fokus lagts på att klara den ordinarie ekonomiska uppföljningen och stödet till förvaltningarna. I samband med detta genomförs också ekonomiska genomlysningar. Prioriterat under resterande del av året är att forma en stabil organisation inom ekonomiavdelningen samt att se över behovet av stöd till förvaltningarna. Ett arbete med att implementera nytt ekonomisystem pågår och en central del i detta arbete är att utforma uppföljningsverktyg för att öka kvaliteten i analysarbetet. Målet är inte uppfyllt.	

Inriktningsmål: Redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad

Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
Redovisat resultat är lägst 0,5 % av verksamhetens nettokostnad.	När kommunens ekonomiska redovisning visar att målet uppfyllts.
Uppföljning: Det redovisade resultatet är negativt och därmed nås inte målet. Det prognostiserade resultatet exklusive nedskrivningarna motsvarar 1% av verksamhetens nettokostnad och indikerar att kommunen närmar sig god ekonomisk hushållning. Det överskott som flyktingbidraget genererar är dock en betydande faktor till det positiva resultatet. Exkluderas detta landar resultatet på - 0,5 mkr. Detta innebär att kommunens ekonomi inte kan anses uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning.	

Tertialrapport per augusti 2016

Kommunen följer i allt väsentligt god redovisningssed. Dock finns en avsättning i en socialfond som strider mot gällande praxis. Vidare är det generella flyktingbidraget, som betalades ut i december 2015, inte resultatfört under 2016, vilket strider mot RKR:s yttrande. Kommunstyrelsen beslutade 2016-02-17, dnr 2016/KS0065, att de ska intäktsföras först efter att KS fattat beslut om vilka kostnader avseende flyktingmottagande bidraget ska täcka. I enlighet med uppdrag från KSAU (2016-09-21) särredovisas flyktingbidraget och den positiva resultatpåverkan som det förväntas generera exkluderas i prognosen för 2016. Detta är inte förenligt med god redovisningssed.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som användes i senaste årsredovisningen används nu.

Tertialrapport per augusti 2016

Balanskravsutredning:

Belopp i mkr	Prognos 2016-12-31	2015	2014
Årets resultat	-27,1	-8,6	-8,6
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,4		
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter			
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter			
Orealiserade förluster i värdepapper			
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-27,5	-8,6	-8,6
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)			
Disponering till resultatutjämningsreserv (RUR)			
Synnerliga själ	26,6	9,3	
Balanskravsresultat	-0,9	0,7	-8,6
Balanskravsresultat att återställa	-8,8	-7,9	-8,6

Kommunallagens krav på en ekonomi i balans innebär att en kommun ska ha högre intäkter än kostnader. Därmed ska en balanskravsutredning genomföras, som visar hur ett balanskravsresultat räknas fram. Om balanskravsresultatet något enskilt år redovisa ett underskott ska det återställas inom tre år. Fullmäktige får dock besluta om att en reglering av ett negativt resultat inte ska göras om det föreligger synnerliga skäl om orealiserade förluster i värdepapper uppstått eller om det finns andra synnerliga skäl.

Från 2014 finns ett underskott på 8,6 mkr att återhämta. Under 2015 återhämtades 0,7 mkr av dessa, och återstående balanskravsresultat som ska återhämtas är 7,9 mkr. Med liggande prognos, och med hänvisning till synnerliga skäl avseende nedskrivningarna, så landar balanskravsresultatet på -0,9 mkr. Balanskravsresultat att återställa landar då på 8,8 mkr, av vilka 7,9 ska återställas under 2017. Förslag för att återställa detta finns i förslaget för Mål och Resursplanen 2017-2019 där det åligger ett besparingskrav på respektive nämnd.

4.2. Analys av utfall och prognos – kommunen

Nettokostnadsutvecklingen uppgår 2016-08-31 till 6,9 %, vilket är att anse som mycket hög. Rensar vi för jämförelsestörande poster är utvecklingen 3,7 %. Gör vi en jämförelse med årets första tertial ser vi att sparåtgärderna haft en stor effekt då kostnadsutvecklingen 2016-04-31 låg på 9,5 %. Intäkterna för skatter och utjämningsystemet har ökat med 5,1%. Verksamhetens intäkter har ökat med 25%, vilket till stor del kan förklaras med intäkter från Migrationsverket.

Periodens finansnetto påverkar resultatet negativt med 2,3 mkr. På grund av omförhandlingar av borgensavgiften kommer troligen finansnettot att utvecklas i fel riktning.

Soliditeten per 2016-08-31 är 18,8%, att jämföra med 22,5% vid samma period föregående år. Utvecklingen har varit negativ under en rad år och med årets prognostiserade resultat väntas soliditeten försvagas ytterligare.

Tertialrapport per augusti 2016

Resultat per invånare är för perioden -98 kr, att jämföra med budgeten 413 kr per invånare. I årsbokslutet 2015 var siffran -667.

Kommunens redovisade resultat är -1,3 mkr, att jämföra med 7,7 mkr vid samma period föregående år. Helårsprognosen för resultat är -27,1 vilket är en försämring med 4,9 mkr jämfört med den prognos som gjordes per 2016-04-30. Jämfört med budget är prognosen 32,6 mkr sämre. Av den totala prognosen utgör nedskrivningar inom exploateringsområdet 26,6 mkr, vilket innebär att om vi exkluderar dessa gör kommunen ett prognostiserat underskott med 0,5 mkr.

Nämnderna gör sammantaget en prognosförbättring jämfört med vårens rapportering och visar nu ett överskott på 6,0 mkr. Utbildningsnämnden, Omsorgsnämnden, Miljö- och byggnadsnämnden redovisar betydande prognosförbättringar. För Utbildningsnämnden kan detta härledas till högre intäkter från Migrationsverket. Individnämnden har också lägre kostnader för försörjningsstöd. Omsorgsnämndens prognosförbättring beror främst på att kostnaderna för särskild boende blivit lägre än vad som förväntades i april. Prognosförbättringen för Miljö- och byggnadsnämnden beror främst på lägre kostnader inom räddningstjänsten samt vakanshållning av tjänster.

Prognosen för intäkter från skatter och utjämningsystemet baseras på SKLs senaste prognos och är en försämring jämfört med föregående prognos, men är alltså positiv gentemot budget.

Utbildningsnämnden redovisar ett prognostiserat underskott med 4,6 mkr. Detta beror dels på flera barn i förskola, grundskola och gymnasiet än budgeterat, dels på interkommunal ersättning. Vidare gör Kommunstyrelsen ett underskott på 5,0 mkr, vilket främst beror på ökade kostnader för Soltak och på konsultkostnader. Överförmyndarnämndens prognostiserade underskott härrör till ökat behov i samband med mottagande av ensamkommande barn. Vidare har ny lagstiftning trätt ikraft som innebär att utredningar överförs från Tingsrätterna till Överförmyndarnämnden.

Av det budgeterade investeringsutrymmet på 46,6 mkr bedöms knappt 36 mkr att förbrukas. Det är inom tekniska nämndens verksamhetsområde som de största insatserna ligger och här har åtgärder avseende VA-ledningar förskjutits över årsskiftet.

Tomtförsäljningarna når de uppsatta målen och inkomsterna inom exploateringsverksamheten är per 2016-08-31 3,8 mkr att jämföra med årsbudgeten på 2,6 mkr. Utgifterna är betydligt lägre än budget och landar på 0,8 mkr under perioden. Årsbudgeten för utgifter är 7,1 mkr.

Utifrån en utredning av kommunens exploateringsfastigheter, infrastrukturfordringar samt intrångsersättnings- och inlösenrelaterade mellanhavanden gentemot Trafikverket har det konstaterats stora nedskrivningsbehov och omklassificeringsbehov från omsättningstillgångar till materiella anläggningstillgångar. Nedskrivningarna är resultatpåverkande i sin helhet och omklassificeringarna resultatpåverkande i form av avskrivningar och ränta. Nedskrivningar

Tertialrapport per augusti 2016

som påverkat perioden är 24,4 mkr. Under året kommer ytterlig nedskrivningar om 2,2 mkr att göras och prognosen för nedskrivningar är således 26,6 mkr.

Befolkningsutvecklingen har varit positiv under perioden. Per den sista juni fanns det 13 337 invånare i kommunen, vilket är en ökning med 159 sedan årsskiftet. Ökningstakten är god och förväntas landa på 1,5 % vid årets slut.

Kommunen står inför stora utmaningar i ekonomin, där det kommer att krävas svåra beslut för att nå en ekonomi i balans. En fortsatt dämpning av kostnadsutvecklingen är nödvändig.

4.3. Åtgärder för att uppnå ekonomisk balans

Under de senaste åren har Lilla Edets kommun haft svårigheter att uppnå en ekonomisk balans. Enligt de direktiv och anvisningar som gäller för tertialrapporterna så ska nämnderna tillse att verksamheten inte bedrivs så att det ekonomiska utrymmet överskrids. Förvaltningen ska också till nämnden presentera förslag till anpassningsåtgärder i tertialrapporten, om underskott prognostiseras. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-22 om inköps- och rekryteringsstopp. Uppföljningen av detta kommer att redovisas i separat ärende. Vi ser dock både i förvaltningarnas prognostiserade utfall och i nettokostnadsutvecklingen att det haft effekt.

Enligt den här delårsrapporten prognostiserar Utbildningsnämnden, Överförmyndarnämnden och Kommunstyrelsen underskott. Åtgärder för att uppnå en ekonomisk balans bör sättas in i dessa nämnder. En fortsatt allmän återhållsamhet bör råda i alla nämnder för att nå en ekonomi i balans och ge förutsättningar för ett resultat utifrån god ekonomisk hushållning

Sammanfattningsvis görs bedömningen att kommunen kommer ha fortsatta svårigheter med den ekonomiska utvecklingen och fokus bör läggas på att följa utvecklingen av detta. I detta arbete bör särskilt noteras att kommunen har ett balanskravsresultat som ska återställas 2017. Mål- och resursberedningen för 2017-2019 kommer att antas i oktober, där kommer förutsättningar och ramar att fastställas. I förslaget finns besparingskrav på respektive nämnd. Förslaget inbegriper minskningar i såväl personalkostnader som övriga kostnader.

Förslag till beslut om besparingar till kommunfullmäktige är:

1. Kommunfullmäktige uppdrar åt styrelse och nämnder att fortsätta arbetet med att minska personalkostnaderna med 2%. Minskningen ska ge fullt genomslag 2017. Slutligt beslut mål- och resursplan 2017 inklusive ramtilldelning fattas av fullmäktige i november 2016.
2. Kommunfullmäktiges tidigare beslut om inköps- och anställningsstopp gäller även fortsättningsvis.

Tertialrapport per augusti 2016

4.4. Utfall och prognos enligt kommunens organisatoriska struktur

	Tertial 2 2016					Helår 2016			T2 2015
	Utfall		Budget			Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall
	Intäkter	Kostnader	Netto	T2	Avvikelse				Netto
Fullmäktige/ revision	0,0	-0,9	-0,9	-0,9	-0,1	-1,3	-1,4	-0,1	-0,6
Kommunstyrelsen	3,8	-67,0	-63,2	-36,5	-26,7	-56,1	-61,1	-5,0	-18,0
Överförmyndarnämnden	1,6	-2,9	-1,4	-0,7	-0,7	-1,0	-1,9	-0,9	-0,6
Individnämnden	41,1	-94,2	-53,1	-57,1	4,0	-85,6	-85,6	0,0	-28,0
Omsorgsnämnden	29,0	-161,9	-132,9	-135,5	2,6	-203,2	-202,8	0,4	-63,5
Utbildningsnämnden	25,6	-204,9	-179,4	-176,1	-3,3	-280,9	-285,5	-4,6	-92,1
Kultur- och fritidsnämnden	0,9	-15,1	-14,1	-14,8	0,7	-22,2	-21,8	0,4	-7,2
Tekniska nämnden	0,1	-11,6	-11,5	-13,0	1,5	-18,9	-18,1	0,8	-6,8
Miljö- och byggnämnden	3,4	-13,0	-9,6	-11,1	1,5	-16,7	-15,7	1,1	-4,5
Avgiftsverksamheten	24,7	-24,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Summa nämnder	105,5	-571,6	-466,1	-445,6	-20,5	-685,9	-693,8	-7,9	-220,1
Finans	0,0	464,8	464,8	460,9	3,9	691,4	693,3	1,9	229,3
Summa drift kommunen	105,5	-106,8	-1,3	15,3	-16,6	5,5	-0,5	-6,0	9,2
Nedskrivningar							-26,6	-26,6	
Summa kommunen	105,5	-106,8	-1,3	15,3	-16,6	5,5	-27,1	-32,6	9,2

5. Investeringar

Nedan återfinns en kort redovisning över genomförda och planerade investeringar.

Investeringsredovisning per nämnd

Investeringar (tkr)

Nämnd	Utfall	Budget	Extra bev.	Prgnos	Avvikelse
Kommunstyrelsen	164	2 800		300	2 500
Omsorgsnämnden	482	800		500	300
Individnämnden	119	300		300	0
Utbildningsnämnden	2 083	300	3 135	3 091	344
Kultur- och fritidsnämnden	6 292	7 500	548	7 184	864
Tekniska nämnden - skattefinansierad	4	7 000		7 000	0
Tekniska nämnden - avgiftsfinansierad	6 332	27 300		16 980	10 320
Miljö- och byggnämnden	46	600		500	100
Summa investeringar	15 520	46 600	3 683	35 855	14 428

Objektstyp	Belopp
Inventarier, IT-utrustning	1 713
Vatten- och avloppsledning	3 284
Gator och vägar	4
Fritidsanläggningar	5 784
Vatten- och avloppsverk	3 049
Mark och fastigheter	1 687
Fordon	0
Summa investeringar	15 520

Kommunstyrelsens investeringsbudget är efter perioden i allt väsentligt utnyttjad. Investering av ärendehanteringssystemet förväntas ske 2017. Prognosen för året är 2 500 mkr.

Omsorgsnämndens investeringsram är 0,8 tkr. Investeringar har gjorts i demensboendet Pilgården på 0,5 mkr. Prognosen för året är 0,5 mkr.

Individnämnden har gjort investeringar för larm och inventarier i flyktingboende. Fortsatta investeringar i flyktingboende gör att investeringsutrymmet om 0,3 mkr kommer att utnyttjas i sin helhet.

Utbildningsnämndens har en ram från Mål och Resursplan 2016 på 300 tkr. I Utbildningsnämndens tertialrapport beskrivs att ytterligare 795 tkr är överförd från 2015, en extra tilldelning för den tillfälliga förskolan på Gossagården om 2340 tkr ger en total ram på 3 435 tkr. Prognosen för året är 3 100 tkr.

Kultur- och fritidsnämnden har en investeringsram på 8,0 mkr. Prognosen för året är 7,1 mkr Under perioden har investeringar gjorts i konstgräsplanen Strömsvallen. samt renoveringar på

Tertialrapport per augusti 2016

Bertils- och Tösslandagården. Måltornet vid Ryrsjön blev betydligt billigare och uppnådde inte kriteriet på ett prisbasbelopp för att räknas som en investering utan är tagen på driftbudgeten. Investeringsbudgeten kommer därför inte utnyttjas till fullo under året.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet har gjort en rad investeringar för asfaltsåtgärder. Vidare har det gjorts investeringar för att justera vägunderbyggnader och investeringar för att åtgärda brister på infrastrukturen, något som blivit något senarelagt än planerat. Prognosen för året är 0.

Tekniska nämndens avgiftsfinansierade investeringsram är 27,3 mkr. Prognosen för året är 17 mkr, vilket innebär att det finns ett reserverat belopp om 10,3 mkr. Investeringar som gjorts under perioden är bland andra insatser på VA-, dag och spillvattenledningar främst inom områdena i Göta och centrala Lilla Edet.

Miljö- och byggnämndens verksamhet har under perioden investerat i kontorsinventarier. Prognosen är att 0,5 mkr kommer att investeras innan årets slut, att jämföra med budgeten på 0,6 mkr.

6. Exploateringsområden

Tomtförsäljningen följer de uppsatta målen. Länsstyrelsen använder kommunens bostadsförsörjningsprogram som föredöme i kontakt med andra kommuner. Även när det gäller stabilitetsfrågor i harmonisering för dataunderlag där huvudmannen är SGI har kommunen numera en sakkunnig representant (tjänsteman) i denna arbetsgrupp. Sakkunskapen inom detta område är väldigt god i kommunen. Kommunens lokalförsörjning är flyttad till MEX från ekonomiavdelningen, en medarbetare berörs av organisationsförändringen.

(tkr)	Budget	Budget	Utfall	Utfall
Exploateringsprojekt	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
Ekeberg, asfalt slitlager		-700		-43
Ekeberg, Rådjursvägen, asfalt slitlager		-270		
Gossagården, vägar till skol- och bostadsområde		-800		
Gossagården, genomförande av detaljplan		-500		-576
Ryrsoholmsvägen, Skaftgatan, asfalt slitlager		-160		
Stallgärdet, Vildängsvägen, asfalt slitlager		-270		
Sålda tomter, Ekeberg	550		2 234	
Sålda tomter, skolområdet, markanvisning flerbostadshus				
Övriga områden	1 000		1 615	
Skogsskifte	1 000			

Tertialrapport per augusti 2016

DP Gossagården Södra	-1 500		
Skaven 6:5, infrastruktur	-1 500		
Gossagården, temporär förskola	-1 400		
Ekeberg, VA			-24
E 45 - Göta			-63
Projekt Tingberg 14:1			-35
Stallgärdet, Ström - VA			-14
Summa	2 550	-7 100	3 849
			-755

6.1. Pågående detaljplanering

- Kroken 2:18 – Antagen och är därmed klar.
- Ängshöken 1 – Antas under hösten.
- Stendahls bil – Geoteknisk utredning pågår.
- Garn 3:21 – Planavtal finns ej då beställaren avvaktar
- Norra Gossagården – detaljplan i egen regi, i samrådsskedet.
- Ljungbacken 3 och 4, detaljplanearbetet igång och planavtal finns.
- Tingberg 3:77 – detaljplan i utställningsskedet.
- Tingberg 4:147, planarbetet påbörjat, utredningarna inkommer.
- Ekeberg – ändring och förtätning av detaljplanen, pågående.
- Södra och Mellersta Gossagården – utredningarna beställs under hösten.
- Norra Stallgärdet – ändring av detaljplan pga, ändrat behov, LSS-boende.

6.2. Tomtförsäljning under 2016

Intäkter:

Lödöse – Ekeberg: 8 tomter har inbringat	2 233 500 kr
Ström - Stallgärdet: 2 tomter har inbringat	434 800 kr
Edet – Smörkullen: 1 tomt har inbringat	280 000 kr
Göta – Rysrboholm:3 tomter har inbringat	<u>900 000 kr</u>
	3 848 300 kr

Ett politiskt mål är försäljning av 20 tomter/år. Målet förväntas uppfyllas.

Genomförande tid och täckningsgrad för exploateringsprojekten

Område	Genomförandetid	Sålda tomter	Avst. tomter	Täckning – aug 2016	Kvarstående tomter
Lödöse Ekeberg	4 år kvar	53	56	95%	3

Tertialrapport per augusti 2016

Göta Ryrsoholm	4 år kvar	8	15	53%	7
Södra Stallgärdet	7 år kvar	6	6	100%	ca 25
Norra Stallgärdet	8 år kvar	14	17	82%	ca 20
Smörkullen	1 år kvar	6	7	85%	1
Hjärtum Ljunghedsv.	utgick 1999	0	8	0%	8

6.3. Nedskrivningar av tillgångar

Under 2015 och 2016 har förvaltningen genomfört en utredning och värdering av kommunens exploateringsfastigheter, infrastrukturfordringar samt intrångsersättnings- och inlösenrelaterade mellanhavanden gentemot trafikverket. Utifrån utvärderingen som är gjord kan förvaltningen konstatera att det föreligger omfattande nedskrivnings- och omklassificeringsbehov och berör följande tillgångar:

(mkr)

EXPLOATERINGSFASTIGHETER **94,02**

Nedskrivningar exploateringsfastigheter

Lödöse Södra Program -7,65

FÖP Lödöse -4,17

E45 väg, Detaljplan -1,43

E45, Förtida inlösen (Detaljplan m.m.) -0,87

Lödöse Detaljplan, Station (Invigning, m.m.) -0,79

Lödöse Ekeberg, Detaljplan -0,45

Summa nedskrivningar **-15,36**

Omklassificeringar

Materiella anläggningstillgångar, Gata -22,22

Materiella anläggningstillgångar, VA -19,45

Summa omklassificeringar **-41,68**

Exploateringsfastigheter 2016-08-31 **36,98**

Övriga nedskrivningar

Långfristig fordran, Trafikverket, 13540 -5,43

Övriga fastigheter (anläggningstillgångar) -3,64

Summa övriga nedskrivningar **-9,08**

Tertialrapport per augusti 2016

Prognos nedskrivningar exploateringsfastigheter

DP Bomansjön	-0,41
DP Hanströmsravinen	-1,18
Obrukbara VA-anlutningar på Ekeberg	-0,58
Summa prognos	-2,16

Nedskrivningar av kommunens exploateringsfastigheter som består av generella planer och program samt tillgångar som i olika delar berör mark- och planfrågor kopplade till E45 kan inte utifrån gängse redovisningsprinciper och -praxis betraktas medföra framtida ekonomiska fördelar.

Detaljplaner som innehåller utgifter för marknadsföring och evenemang och utgifter som i övrigt inte är hänförliga till tillgångarnas anskaffning skrivs ned med drygt 1,2 mkr.

Kommunen har även felaktigt redovisat tillgångar i fastigheter och tomter som inte längre är i kommunens ägo. Vidare har kommunen skred- och rasärenden som felaktigt redovisats som anläggningstillgångar. Dessa tillgångar skrivs ned motsvarande det bokförda värdet.

Omklassificering till materiella anläggningstillgångar görs även av gatu- och VA-anläggningar som tagits i bruk. Dessa kommer att generera kapitalkostnader över respektive anläggnings nyttjandeperiod.

7. Väsentliga personalförhållanden - sjukfrånvaro

Frånvaron redovisas i procent i förhållande till ordinarie arbetstid. Siffrorna avser månadsavlönad personal.

	2013	2014	2015-01-01 2015-08-31	2016-01-01 2016-08-31
Sjukfrånvaro > 60 dagar/total sjukfrånvarotid	39,8 %	43,9 %	43,0 %	43,3 %
Sjukfrånvaro kvinnor/ordinarie arbetstid kvinnor	6,6 %	6,6 %	7,6 %	7,6 %
Sjukfrånvaro män/ordinarie arbetstid män	4,0 %	3,8 %	5,0 %	4,7 %
Sjukfrånvaro ålder < 29 år/ordinarie arbetstid för < 29 år	5,1 %	7,8 %	9,1 %	6,9 %
Sjukfrånvaro ålder 30-49 år/ordinarie arbetstid för 30-49 år	4,9 %	4,9 %	6,4 %	7,0 %
Sjukfrånvaro ålder > 50 år/ordinarie arbetstid för > 50 år	7,9 %	6,9 %	7,3 %	7,4 %

Tertialrapport per augusti 2016

Total sjukfrånvarotid/ordinarie arbetstid	6,2 %	6,1 %	7,2 %	7,1 %

Den totala sjukfrånvaron under perioden januari – augusti är 7,1 %, vilket är ungefär likvärdigt med sjuktalen för samma period förra året. Sett över tid har det dock skett en ökning av sjuktalen sedan några år tillbaka. Ökningen ses både hos män som kvinnor. Sjuktalen tycks dock ha stabiliserat sig något och ökar inte i samma takt som tidigare år. Även långtidssjukfrånvaron har stabiliserat sig och utgör 43 % av total sjukfrånvarotiden. Framförallt bland de unga under 29 år minskar långtidssjukfrånvaron vilket är glädjande.

I samtliga åldersgrupper ser vi en ökning av sjukfrånvaron totalt. Gruppen under 29 år har dock minskat sina sjuktal under perioden 1 januari till 31 augusti i år, men gruppen är liten och det är därför omöjligt att avgöra om det är en trend som kommer att fortsätta. Att sjuktalen stiger kan vi se på riksnivå och även i kontakter med Försäkringskassan förmedlas denna bild. Jämfört med övriga kommuner i vår region kan vi dock se att Lilla Edet har en högre sjukfrånvaro i åldersgruppen under 29 år å andra sidan har vi färre medarbetare i gruppen vilket gör det svårt dra jämförbara slutsatser. Likväl som i riket som helhet är Lilla Edets främsta orsak till sjukfrånvaro psykisk ohälsa. Även Försäkringskassan signalerar psykisk ohälsa som en ökande orsak till sjukfrånvaron. Orsaken till psykisk ohälsa kan bero på flera orsaker och kan vara såväl arbetsrelaterat som icke arbetsrelaterat.

8. Jämställdhet

Kommunfullmäktige har beslutat om en jämställdhetsstrategi där fokus är medborgarperspektivet med en jämställd verksamhet som övergripande mål (yttre kvalitet). Alla nämnder och förvaltningar ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete utifrån båda aspekterna yttre och inre kvalitet. I enlighet med kommunfullmäktiges beslutade jämställdhetsstrategi för Lilla Edets kommuns ansvarar nämnderna och förvaltningarna för att ha en handlingsplan för sitt jämställdhetsarbete. Implementeringsarbete med strategin fortgår i nämnder och förvaltningar. Arbete och insatser är under framtagande i förvaltningar. Exempel på genomfört arbete föregående år som fortfarande utvecklas under 2016 är:

- I Bildningsnämndens verksamhetsplan har nämnden tagit fasta på flickors och pojkars lika makt att forma samhället och sina egna liv genom att sätta fokus på att pojkars och flickors meritvärden ska vara lika höga.
- Kultur och fritid har genomfört en analys av föreningsstödet som kan visa på hur stödet fördelas på kvinnor och män som blev klar i februari 2016.
- Merparten av statistiken i Lilla Edets kommun som tas ut av förvaltningarna och presenteras är könsuppdelad. I uppföljningar och analyser av resultat på undersökningar skall Lilla Edets kommun alltid redovisa könsens resultat var för sig såväl som samlat. Arbetet fortlöper med att ta fram könsuppdelad statistik.
- Kompetenshöjande insatser på olika enheter har genomförts för chefer under året.

Förutom det övergripande jämställdhetspolitiska målet, jämställdhetsstrategin, finns styrande dokument som anknyter till och kompletterar jämställdhetsarbetet. När det gäller inre kvalitet

Tertialrapport per augusti 2016

finns bland annat jämställdhetsplan samt handlingsplan mot diskriminering och kränkande särbehandling

9. Sammanfattning per nämnd

I följande avsnitt redovisas sammanfattningar ur respektive nämnds/styrelses rapport. För kommunfullmäktige, kommunrevisionen, överförmyndarnämnden och finans lämnas inga andra rapporter än denna, vilket innebär att den analys som återfinns för dessa är nedanstående skrivning.

9.1. Kommunfullmäktige

Utfallet visar på ett resultat om 0,6 mkr. Alla kostnadsposter bedöms följa planen.

9.2. Kommunrevisionen

Utfallet för kommunrevisionen är 0,3 mkr, vilket är högre än vid samma period föregående år. Stor del av verksamheten bedrivs under senare delen av året och ett underskott om 0,1 mkr prognostiseras.

9.3. Kommunstyrelsen

Det ekonomiska resultatet för perioden är negativt med -26,7 mkr. Underskottet består av verksamhetens avvikelse på -2,6 mkr samt nedskrivningar på -24 mkr. Verksamhetens avvikelse har förbättrats marginellt mot tertial 1 vilket kan förklaras av att inköps- och anställningsstopp har trätt ikraft samt låga kostnader under sommarmånaderna.

Av driftverksamhetens underskott förklaras 1,8 mkr av högre kostnader för SOLTAK:s tjänster än budgeterat. I och med verksamhetsövergången till SOLTAK har det även medfört ökade personalkostnader på 0,7 mkr då avräkning av semester och flextid har gjorts samt vissa uppgörelse med personal har träffats. Under perioden har det fortsatt varit höga kostnader för konsulttjänster vilket belastar verksamheten med 1,2 mkr mer (IT-chef, upphandlingskompetens samt ekonomi) än budgeterat. De ökade kostnaderna enligt ovan har balanserats av inköps- och anställningsstoppet och låga kostnader under sommarmånaderna och ger i stort sett ett oförändrat underskott mellan tertialen. Investeringsutrymmet är i allt väsentligt utnyttjat.

Tidigare under året prognostiseras stora nedskrivningar och slutredovisningar inom kommunens exploateringsekonomi. Det har tillkommit vissa nedskrivningar av tillgångar som inte längre är i kommunens ägo. Ovan nämnda nedskrivningar är utförda och blev totalt -24 mkr

Tertialrapport per augusti 2016

Skredförebyggande åtgärder kostnadsförs till 40 % och fordringsförs gentemot Myndigheten för samhällsskydd och beredskap med 60 %. Under året har kommunen burit kostnader på 0,2 mkr. Årsbudgeten för skredutredningar är 0,5 mkr. Det finns vissa kostnader för avslutade projekt inom skred som kan komma att påverka resultatet dessa är under utredning.

Resultatet för kommunstyrelsen prognostiseras till -31,3 mkr. Vilket innefattar gjorda nedskrivningar på -24 mkr samt prognos på ytterligare nedskrivningar på -2,2 mkr. Inom nämndens ordinarie driftverksamheter pekar prognosen mot ett underskott på -5 mkr vilket är en fortsatt utveckling under resten av året av ovan nämnda kostnader samt kostnad för pluggning av obrukbara serviser.

9.4. Överförmyndarnämnden

Nämndens grunduppdrag uppfylls genom samverkan med Stenungsund, Orust och Tjörns kommuner, där överförmyndarverksamheten i Stenungsund handlägger alla ärenden. Kostnadsläget ligger på en högre nivå än budgeterat till följd av ökat behov i samband med mottagande av ensamkommande barn. Vidare har ny lagstiftning trätt ikraft som innebär att utredningar överförs från Tingsrätterna till Överförmyndarnämnden. Med anledning av detta är prognosen -0,850 mkr.

9.5 Individnämnden

Individnämndens sammanlagda resultat för perioden visar ett överskott på 4 mkr. Det förväntade årsresultat är ett överskott på 6,3 mkr. Resultatet beror till stor del beror på intäkter från Migrationsverket i samband med flyktingmottagning.

Verksamheten inom IFO har under perioden präglats av förra årets stora tillströmning av ensamkommande barn och det arbete, främst med barn och unga, som släpat efter å grund av tidigare års omfattande personalomsättning och svårigheter att kunna rekrytera personal. Arbetsbelastningen inom IFO har periodvis varit mycket hög. Verksamheten har fått kraftsamla för att undvika vitesbelopp på miljonbelopp efter den skarpa kritik tillsynsmyndigheten IVO riktade mot IFO för bristande rättssäkerhet då utredningar och förhandsbedömningar av barn inte hade slutförts inom föreskrivna tidsgränser. Genom ett aktivt arbete med kvalitet- och metodutveckling, visst övertidsarbete och med stöd av konsultinsatser kom arbetet i kapp till 31 maj och tidsgränser har därefter kunnat hållas. Personalsituationen har nu stabiliserats, rättssäkerhet och service ökat och arbetsmiljön förbättrats. Dock är många av socialsekreterarna nya i uppdraget och kräver en bra introduktion. Individ och familjeomsorgen, IFO, redovisar för perioden ett underskott på knappt 1,3 mkr. Periodens resultat för IFO är dock missvisande då 1,1 mkr avser arbete med ensamkommande barn (EKB). Detta belopp kommer att omföras i samband med kommande bokslut. Sedan halvårsskiftet är flyktingverksamheten samorganiserad med Arbetsmarknadsavdelningen.

Kostnaden för HVB-placeringar av barn har varit betydligt högre än förväntat. Flera nya ungdomar placerades i början av året enligt Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) på så kallade SiS-institutioner, vilket innebär en hög dygnskostnad. I något fall har behoven varit särskilt omfattande med stora kostnader som följd. Familjehemsplaceringar av barn har däremot varit något färre än beräknat vilket reducerar den sammanlagda placeringskostnaden för barn.

Tertialrapport per augusti 2016

Stödinsatser till vuxna visar för perioden ett överskott. Både kostnaden för öppenvårdsinsatser och för placering av missbrukare i familjehem är lägre än förväntat, medan placering av missbrukare på Hem för Vård eller Boende (HVB) är högre än budgeterat.

Kostnaderna för försörjningsstöd fortsätter att minska och är lägre än på många år. Prognosen för 2016 är ett överskott på 2 mkr. Huvudorsaken är ett betydligt förbättrat arbetsmarknadsläge, men beror även på ett fortsatt gott samarbete med bl.a. Arbetsmarknadsavdelningen och Arbetsförmedlingen, kontroller och ett strukturerat arbete. Genomsnittstiden ett hushåll uppbär försörjningsstöd fortsätter dock att öka, vilket är en tydlig indikation på att den grupp som står utanför arbetsmarknaden får allt svårare att ta sig in. Arbetslösheten har minskat från 6,3 % i juli 2015 till 5,8% i juli i år. Motsvarande siffror för ungdomar upp till 25 år är 12,8 % i juli 2015 och 12,1% i juli i år

För 4 av 36 flyktingar med permanent uppehållstillstånd kommer ersättningen från staten att upphöra under 2016 och försörjningen kan bli en kommunal angelägenhet i form av försörjningsstöd. Lilla Edet har i år ett lagstadgat mottagande om 34 personer. 15 av dessa har anlänt varav 5 har tackat nej till erbjuden bostad. Prognosen för nästa år är det dubbla antalet. De flesta anvisade är ensamhushåll. Sex vuxna och tre barn har hittat bostäder själva. Bristen på bostäder har nu ökat markant.

Genom projektet KAKADUA har ett särskilt fokus riktats på ungdomsgruppen 16 – 24 år i samverkan med skolan, IFO, AMA och Arbetsförmedlingen. Fyra män och nio kvinnor är nu inskrivna i projektet. För personer som varit arbetslösa minst 450 dagar planeras så kallade extratjänster. Två sådana anställningar startade i augusti, en i barnomsorgen och en inom äldreomsorgen. Som ett komplement till AMA:s övriga verksamheter har en tvättstuga för biståndsbedömd tvätt startats. Växthuset, som kom på plats 2015, har i år börjat kunna ta emot personer för arbetsträning.

9.5. Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden prognostiserar ett överskott för 2016 på knappt + 0,4 mkr. För perioden redovisas ett överskott gentemot budget på 2,6 mkr. Resultatet är betydligt bättre än vad som prognostiserades vid tidpunkten för tertial 1. Jämförelser mellan tertialrapporterna är dock svåra att göra och kan bli missvisande på grund av de brister som tidigare förelåg i den ekonomiska redovisningen.

Pilgårdens om- och tillbyggnation är nu färdigställd och kommunen kan erbjuda ändamålsenliga och väl anpassade äldreboenden så kallade särskilda boenden. Det provisoriska korttidsboendet har därmed kunnat avvecklas. Tillgången på platser har medfört att kostnaderna till

Inom särskilt boende för äldre och hemsjukvård redovisas för både för perioden och på årsbasis ett förväntat överskott på ungefär + 0,4 mkr.

Tertialrapport per augusti 2016

Hemtjänsten har under året arbetat intensivt med att effektivisera verksamheten. Trots något fler brukare har antalet arbetade timmar minskat med 6 700 timmar eller drygt 7 %.

Gentemot budget är dock kostnaderna fortfarande för höga och visar på ett underskott för perioden på -2,3 mkr. Underskottet balanseras upp av överskott inom andra områden som bostadsanpassning och färdtjänst. Resor med färdtjänst har stadigt minskat något varje år till följd av förbättrad kollektivtrafik. Kostnaderna för bostadsanpassning har hittills varit lägre än beräknat och prognosen för året antyder ett överskott på + 0,8 mkr

En viktig iakttagelse inom äldreomsorgens samtliga verksamheter är att vårdtyngden hos brukarna för varje år tenderar att blir högre och mer vårdkrävande till följd av vårdtiderna vid sjukhusen blir allt kortare. Ansvaret för medicinska omvårdnadenen flyttas därmed över till kommunens hälso- och sjukvård. Även målgruppen för hemtjänst/hemsjukvård vidgas allt mer och omfattar förutom personer som har svårigheter i sin vardag på grund av hög ålder även personer som kräver mycket kvalificerad vård på grund av svåra diagnoser. 9 % av brukarna är under 65 år. Verksamheten bedriver även palliativ vård i ökad omfattning, då de flesta väljer att avsluta livet i hemmet. Den ökade komplexiteten i uppdragen innebär även att andra yrkeskategorier än ren vårdpersonal måste anlitas. Det kan gälla såväl tolkar som juridisk rådgivning och vaktbolag.

Ett växande problem inom äldreomsorgen är bristen på utbildad personal. Särskilt inom Hemsjukvården råder stora svårigheter att rekrytera erfarna sjuksköterskor till vakanta tjänster och vid korttidsfrånvaro.

Inom Funktionshinder fortlöper uppdraget med att utveckla och effektivisera avdelningens verksamhet i syfte att förbättra kvalitet och ekonomi samtidigt som fler brukare tillkommer. Under året har verksamheten fortsatt att arbeta med att minska antalet externa placeringar ytterligare och kontinuerligt omförhandla köpta platser.

För att kunna skapa förutsättningar att verkställa boendebeslut och minska antalet externa platser har planering av nytt gruppboende enligt LSS påbörjats som beräknas stå klart i september 2017.

Minskade intäkter från Försäkringskassan balanseras av minskade kostnader inom övrig LSS-verksamhet.

9.6. Utbildningsnämnden

Tertialrapport per augusti 2016

Nämndens huvudsakliga uppgift är att tillhandahålla barnomsorg och utbildning av god kvalitet.

I år är elevernas behörighet till gymnasieprogram högre än vad den varit sedan nya antagningskrav infördes. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 är det näst högsta på 10 år.

Målen som nämnden formulerat i verksamhetsplan 2016 har processfokus. Uppföljningarna visar att de allra flesta målen kommer att nås under 2016.

Periodens ekonomiska utfall visa på ett negativt resultat på 3,3 mkr.

Prognosen för 2016 visar på ett negativt resultat på 4,6 mkr. Helårsavvikelsen i förhållande till budgeten motsvarar 1,6 %. Underskottet beror på högre kostnader för interkommunal ersättning, ökat antal barn inom främst barnomsorgen och gymnasiet. Skillnaden mot det prognostiserade underskott som redovisades i tertialrapport 1 är på hela 4,1 Mkr, i positiv riktning. Det beror på stort ansvarstagande i organisationen och på den skolstrukturförändring som genomförts både i högstadiet och i F-6-verksamheten. I högstadiet fick sammanslagningen av de båda tidigare högstadierna inte genomslag i organisationen fullt ut förrän i augusti 2016. En god planering inför sammanslagningen av Nygårdsskolan och Tingbergsskolan, samt Hjärtumsskolan, Västerlandaskolan och Strömsskolan har gjort att bemanningen anpassats väl efter budget samtidigt som de vakanta tjänster som ändå uppstått kunnat besättas med utbildade lärare i nästan samtliga fall.

Återhållsamhet kring inköp och anställning sedan juni 2016 bidrar även det till en förbättrad prognos under hösten.

Under våren har nämndens verksamheter inspekterats av arbetsmiljöverket och Skolinspektionen. De brister som arbetsmiljöverket påpekade var inte av akut karaktär. Förvaltningen har i samverkan med fackliga organisationer förberett redovisning av åtgärder. Arbetsmiljöverket följer upp inspektionen i september 2016. Arbete med att åtgärda de briser som Skolinspektionen konstaterat pågår.

Under året har stora strukturella förändringar genomförts inom förskolan och skolan. Utbildningsnämndens verksamheter har haft stora utmaningar utifrån migrationssituationen, inte minst i gymnasieverksamheten.

9.7. Kultur och fritidsnämnden

Grunduppdraget anses vara uppfyllt. För perioden redovisas ett överskott med 1,3 mkr, med en prognos som landar på budget vid årets slut. Ingen kända avvikelser finns i nuläget.

Inom Kultur och fritids verksamhet drivs ett huvudbibliotek i Lilla Edets tätort samt en filial i Lödöse museum. Biblioteksverksamheten samverkar med andra aktörer i närområdet samt med regionala och nationella parter inom biblioteksutveckling. Inom musikskolan sker en vidareutveckling mot kulturskola där eleverna kan erbjudas fler konstarter. Efter öppningen av Kulturarenan har ett antal evenemang genomförts såsom Kulturveckan, Kulturtisdag, bokcirklar, elevkonserter och sommarlovsaktiviteter. Kultur och fritid har kontakt med föreningar och ger konsultation kring stöd och ansökningsförfarande. Enheten fortsätter arbetet med den föreningsutredning som påbörjades under 2015 och har ingått samverkan med SKL kring framtagandet av ett digitalt system för ansökningsförfarande, bokning och redovisning inom föreningsverksamhet. Skötsel och underhåll av anläggningar utgör en stor del av verksamheten.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett positivt resultat efter andra tertialet på 575 tkr. Överskottet består främst av låga kostnader för kurser, utbildningar och konferenser för personal, på att biblioteket varit stängt under en period samt att kommunens inköpsstopp lett till lägre kostnader för underhåll av idrotts- och fritidsanläggningarna. Prognosen är att vid årets slut ha ett överskott på 430 tkr.

9.8. Miljö- & byggnämnden

Miljö och byggnämndens uppfyller sitt uppdrag i stort. Året inleddes dock med en del vakanser. Mot denna bakgrund råder det viss eftersläpning avseende den planerade tillsynen inom flera tillsynsområde inom miljö-, hälsa och livsmedelsområdet arbete med nämndens mål pågår och några av målen infriades under första tertialet.

Miljö- och byggnämndens verksamheter visar för perioden ett överskott på +1 520 tkr. Nämnden visade efter motsvarande period föregående år ett överskott på +1 335 tkr. Bakom resultatet ligger en intäktsavvikelse från budget motsvarande +190 tkr och en bruttokostnadsavvikelse på +1 330 tkr. I huvudsak förklaras kostnadsavvikelsen av föräldraledighet på miljö- och byggchef samt avsevärt lägre personalkostnader inom räddningstjänstens verksamhet. Detta tack vare färre uttryckningar och att inga stora larm inträffat under perioden.

Ekonomisk prognos för helåret är att nämnden visar ett överskott på +1 050 tkr. Orsaken till det prognostiserade överskottet är att de lägre kostnaderna för personal som är föranledda av vakanser och föräldraledighet även påverkar resultatet vid årets slut. Högre intäkter inom bygglovsverksamheten förväntas också påverka resultatet positivt.

Tertialrapport per augusti 2016

Två nämnvärda osäkerhetsfaktorer för prognosen är intäktsnivån inom bygglovsverksamheten samt kostnaderna inom räddningstjänst som varierar med antalet larm och uttryckningar.

Arbetet med nämndens mål pågår och är i några av målen redan infriade under första tertialet.

9.9. Tekniska nämnden

Samtliga verksamheter inom den tekniska nämndens ansvarsområde fortlöper enligt planerat och förvaltningen har uppfyllt nämndens grunduppdrag. Ett undantag är reningsresultat från reningsverket Ellbo som har varit otillfredsställande under året och riktvärden för BOD (biologisk syreförbrukning) och fosfor har överskridits. Nämnden har satt upp fem egna mål varav två mål är uppfyllda under perioden och förvaltningens prognos är att fyra av målen är uppfyllda vid årets slut.

Den skattefinansierade tekniska verksamheten visar för perioden ett överskott på +1 540 tkr. Överskottet förklaras huvudsakligen av att periodens resurser för asfaltering (lagningar/akut underhåll) har förskjutits i tiden till senare i höst. Senareläggning av asfalt beror på samordning med fiberutbyggnaden. Periodens budget för åtgärder på kommunens gatubelysning är inte förbrukad men förvaltningen har beställt belysningspunkter som utförs senare under året.

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är ett överskott på +800 tkr vid årets slut.

VA-verksamheten visar för perioden ett positivt resultat om +680 tkr och beror huvudsakligen på högre intäkter via brukningstaxan. Samtidigt har verksamheten högre kostnader för underhåll och reparationer på ledningsnätet.

Prognosen för VA-verksamheten är ett positivt resultat på +800 tkr vid årets slut. Detta trots ökade kapitalkostnader under sista tertialet på grund av aktivering av exploateringsanläggningar i framför allt Ekeberg. Prognosen baseras på att intäkterna från brukningstaxan täcker de högre kostnaderna för kapital och underhåll och lämnar ett överskott till kollektivet.

Avfallsverksamheten redovisar för perioden ett positivt resultat på +180 tkr. Orsaken till överskottet är lägre kostnader för omhändertagande av hushållsavfall samt något högre intäkter än budgeterat. Prognosen för avfallsverksamheten är ett positivt resultat på +290 tkr.

9.10. Finans inkl. pension

Tertialrapport per augusti 2016

Under denna rubrik redovisas kommunens intäkter via skatte- och, utjämningsystem, finansiella intäkter och kostnader samt åtaganden för pensioner och förändrad semesterlöneskuld.

Prognosen för intäkterna för skatte- och utjämningsystemet är enligt SKL:s senaste prognos 2,2 mkr högre än budget. Dock är det en försämring jämfört med tidigare prognos som visade på intäkter på 5,3 mkr högre än budget. Detta är en följd av försämrad konjunktur, något som också påverkar pensionskostnaderna. Dessa prognostiseras bli lägre än budgeterat, men då de fluktuerar kraftigt under året är de svåra att förutspå. Pensionskostnaderna är en stor riskfaktor inför kommande år och förväntas öka väsentligt mellan åren 2017 och 2018.

Nya krediter om 20 mkr har upphandlats under början på året och det totala upplånade beloppet är vid periodens slut 275 mkr. Omförhandlingar om den borgensavgift som kommunen tar ut av Leifab pågår och prognostiseras bli 1,3 mkr lägre än budgeterat.

Prognosen för finans är +1,9 mkr

9.11.Leifab

Lilla Edets Industri och Fastighets AB är ett helägt bolag till Lilla Edets kommun.

VERKSAMHET

Bolagets verksamhet omfattar att äga, förvalta och hyra ut bostäder, kommersiella och offentliga lokaler.

Utöver detta har bolaget i uppdrag att driva kommunens tekniska verksamhet samt externa förvaltningsuppdrag.

Projekt.

Under perioden har Pilgårdens gamla delar byggts om och till för ett modernt boende för äldre. Investeringen beräknas till strax över 30 miljoner.

Under sommaren förvärvade bolaget Varvsområdet i Lödöse på uppdrag av Lilla Edets kommun. Gymnasieskolan på området expanderar och detta kräver en ombyggnad av klassrum samt ventilation. Vidare kommer gamla kontorsbyggnaden att under hösten byggas om för ensamkommande flyktingbarn. Inflyttning sker under våren 2017.

Ombyggnaden av ishallen färdigställdes under sommaren och är i brukstagen av hyresgästen.

De planerade bostadsbyggnationerna fördröjs på grund av att planer ej blir klara och att bygglovsprocessen drar ut på tiden.

10. Balansräkning

Belopp i Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2016-08-31	2015-08-31	2016-08-31	2015-08-31
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	286,5	238,8	870,5	802,2
Maskiner och inventarier	16,4	17,3	60,6	74,5
Pågående investeringar	16,2	14,7	70,5	27,8
Finansiella anläggningstillgångar	55,4	55,5	9,4	9,5
Summa anläggningstillgångar	374,5	326,3	1 011,0	914,0
Bidrag till statlig infrastruktur	4,2	4,8	4,2	4,8
Omsättningstillgångar				
Exploateringsfastigheter	37,8	90,3	37,8	90,3
Fordringar	88,3	79,5	94,5	88,8
Kassa och bank	50,9	35,8	62,7	59,6
Summa omsättningstillgångar	177,0	205,6	195,0	238,7
Summa Tillgångar	555,7	536,7	1 210,2	1 157,5
Eget kapital, avsättningar och skulder				
	2016-08-31	2015-08-31	2016-08-31	2015-08-31
Eget kapital				
Ingående eget kapital	104,6	113,2	158,7	147,7
Årets resultat	-1,3	7,7	-0,249	8,9
Summa eget kapital	103,3	120,9	158,451	156,6
Avsättningar				
Avsättningar till pensioner och liknande	28,8	31,4	36,2	36,3
Summa avsättningar	28,8	31,4	36,2	36,3
Skulder				
Långfristiga skulder	275,00	255,00	846,68	813,5
Kortfristiga skulder	148,6	129,40	168,86	151,1
Summa skulder	423,60	384,40	1015,54	964,60
Summa eget kapital och skulder	555,7	536,7	1 210,2	1 157,5

Ansvarsförbindelser

Borgens- och ansvarsförbindelser, bokslut 2015	541,1
Pensionsförpliktelser, bokslut 2015	257,1
Derivatsinstrument, marknadsvärde 2016-08-31	-33,7

11. Resultaträkning

Belopp i MKR	Kommun					Koncern			
	Utfall 2016-08- 31	Utfall 2015-08-31	Budget helår 2016	Prognos helår 2016	Utfall 2015-12- 31	Utfall 2016- 08-31	Utfall 2015-08-31	Prognos helår 2016	Utfall 2015-12- 31
Verksamhetens intäkter	124,0	99,0	163,6	186,0	165,5	153,7	122,0	230,6	180,6
Verksamhetens kostnader	-564,0	-533,1	-847,2	-879,4	-833,7	-558,9	-519,5	-837,5	-765,0
Avskrivningar o nedskrivning <i>varav nedskrivningar expolatering</i>	-32,4 -24,5	-7,5	-11,5	-12,0 -26,6	-13,0	-51,0 -24,5	-27,0	-76,6 -26,6	-41,8
Verksamhetens nettokostnader	-472,5	-441,6	-695,1	-732,0	-681,3	-456,3	-424,5	-683,6	-626,2
Skatteintäkter	374,1	357,0	565,3	561,3	535,4	374,1	357,0	561,3	515,6
Generella statsbidrag o utjämning	99,4	93,6	143,0	149,0	141,4	99,4	93,6	149,0	130,5
Finansiella intäkter	2,7	3,9	4,0	2,6	4,4	0,4	0,2	0,8	1,0
Finansiella kostnader	-5,0	-5,2	-11,7	-8,0	-8,5	-17,8	-17,4	-26,7	-25,3
Resultat	-1,3	7,7	5,5	-27,1	-8,6	-0,2	8,9	0,8	-4,4

12. Kassaflödesanalys

Belopp i mkr

	Kommunen	Koncernen
	2016-08-31	2016-08-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-1,3	-0,2
Justering för avskrivning och nedskrivning	32,3	51,1
Justering för gjorda avsättningar	-2,6	-14,9
Justering för upplösning av statlig infrastruktur	-0,6	-0,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	27,8	35,3
Ökning(-) minskning(+) av kortfristiga fordringar	-8,8	-9,4
Ökning(-) minskning(+) av förråd, lager o exploateringsfastigheter	52,5	52,7
Ökning(+) minskning(-) av kortfristiga skulder	6,1	10,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	77,6	88,6
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-15,5	-24,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar, omklassificering	-62,5	-62,5
Minskning/Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-0,1	-0,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-78,1	-87,2
Finansieringsverksamheten		
Nyupptagna lån	-40,0	-53,4
Amortering av lån	20,0	20,0
Minskning av långfristid fordran	5,4	5,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-14,6	-28,2
Årets kassaflöde	-15,1	-26,8
Likvida medel vid årets början	35,8	74,5
Likvida medel vid årets slut	50,9	47,7
Förändring av likvida medel	15,1	-26,8